

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. IV. Corollaria ex dictis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](#)

vatur ad prosequendam honestatem rationis, re-
cte infertur quod bonum honestum continetur
intra sphaeram objecti sensibilis.

Respondeo negando consequentiam. Ad probacionem dist. min. objectum naturae sensitiva secundum se, h. e. abstractivè à differentiali contractione ad speciem humanam est purè bonum delectabile, concedo; ipsius ut contraria ad speciem humanam, nego min. & sic dist. consequente, nego consequentiam, vel subdistinguo: ex coniunctione cum ratione non habet natura sensitiva ut actu feratur in bonum rationis, concedo; potentia, & dependentur ab imperio rationis, nego. Ideoque, sicuti coniunctio cum ratione dat appetitui sensitivo, non actu obediens, sed posse obediens rationi, ita dat etiam posse tendere in bonum rationis.

12. Ad Confirmationem nego paritatem: quia lumen gloriae tantum dat proximam potentiam ad videndam divinam essentiam, prout est in se; adeoque supponit in intellectu potentiam radicalem & remotam videndi divinam essentiam, quæ proinde contineri debet iatra latitudinem ipsius objecti: atqui coniunctio cum ratione dat naturæ sensitivæ potentiam remotam attingendi bonum rationis, quod ipso secundum generica prædicta non convenit.

§. IV.

Corollaria ex dictis.

13. Colliguntur ex dictis primò. Peccatum in genere moris simpliciter pejus esse, quam virtutem, ut habet S. D. a. 3. Cujus ratio est primò: quia habitus est moraliter malus propter actum malum, in quem inclinat, & à quo proxime specificatur, sed propter quod unumquodque tale illud magis tale in genere causa formalis & finalis, secundum Philosophos: ergo actus peccati moraliter magis est malus, quam virtutem.

Secundò. Illud est moraliter pejus, quod magis repugnat cum statu gratiae & charitatis; sed

peccatum magis repugnat cum statu gratiae & charitatis, siquidem iste per peccatum defraudatur, non autem per habitum vitiophum.

Tertiò. Quia vitiis non demeremur, autem vitiophis demeremur: ergo peccatum est simpliciter pejus, quam virtutem. Dixi, simpliciter: nam secundum quid virtutem potest esse pejus, quam peccatum; primò, quatenus est causa efficiens altem inadæquata peccati: secundò ratio ne majoris diuturnitatis & extensis; nam plures actus malos extenditur.

Colliges secundò cum S. D. a. 4. Actum nigris, seu peccatum bene posse consistere in virtute in statu imperfecto, non autem in statu perfecto. Virtus in statu perfecto dicitur, quia minorem optimè disponit in ordine ad ultimum: nem, ita ut actu ipius accepientur à DEO: tamquam digni vitæ æternæ, & sic virtus in statu perfecto semper est coniuncta cum gratia & charitate. Virtus autem in statu imperfecto est habitus ex objecto bonus & honestus, qui tamen actus meritorios virtutem producere non potest. Cujus generis sunt habitus acquisiti virtutum moralium, & ex virtutibus supernaturalibus infinis fides, & spes, que cum ex sua natura sit via di positiones ad gratiam & iustificationem, non necessariò presupponunt ipsius infusionem, & sine gratia possunt consistere. Ex quo facile patet ratio Corollarii: quod habet necessariam connexionem cum gratia & charitate, illud est peccato non potest consistere, econtra, quod non habet necessariam cum gratia & charitate, potest cum peccato consistere: sed virtus in statu perfecto habet, in statu vero imperfecto non habet necessariam connexionem cum gratia & charitate: ergo illa non potest, ista potest cum peccato consistere; & per consequens illa destruitur, illa non destruitur per peccatum. Unde habes, quæ de vitiis contrarietate sunt dicta, proportionaliiter esse applicanda peccato.

DISPUTATIO XVI.

D E

Quidditate & natura peccati.

QUAMVIS nihil sit exploratius, quam existentia, tamen nihil obscurius & difficultius indaginis, quam natura peccati: Hanc tamen est lucis vacuam, præsenti disputacione ex Angelica doctrina Lumine in lucem eruere conabimur, & de peccati commissionis definitione primum, deinde ejus constitutivo tractabimus.

ARTICULUS I.

Quid sit peccatum.

SUMMARIA.

- 1. *Usus acceptiones peccati.*
- 2. *Divisio peccati in actuale & habitualē.*
- 3. *Definitio Augustiniana peccati.*
- 4. *Convenit etiam peccato vensali, & omissionis.*
- 5. *Objectiones.*
- 6. *Solventur.*
- 7. *Diversa nomina & applicationes peccati.*

S. L. D.